

KOMENTÁŘ

13. 5. 2024

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v Moravskoslezském kraji v roce 2023

Na dávkách nemocenského pojištění bylo v roce 2023 v Moravskoslezském kraji vyplaceno o 2,4 % prostředků méně než v roce předchozím. Nejvýraznější meziroční pokles (téměř o 30 %) vykázal vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, nárůst zaznamenalo pouze dlouhodobé ošetřovné.

V roce 2023 bylo v Moravskoslezském kraji na dávkách nemocenského pojištění vyplaceno celkem 5 536,2 milionu Kč, tj. 12,2 % republikového objemu. Ve srovnání s rokem 2022 se objem vyplacených dávek v kraji snížil o 2,4 % (o 135,9 milionu Kč), v úhrnu za celou Českou republiku se pak jednalo o pokles ve výši 2 179,6 milionu Kč (o 4,6 %). Meziročně poklesly celkové výdaje na dávky nemocenského pojištění téměř ve všech krajích Česka. Výjimku tvořil pouze Královéhradecký kraj, kde objem vyplacených dávek vzrostl o 1,4 %.

Tab. 1 Výdaje na dávky nemocenského pojištění podle krajů v roce 2023

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

v tis. Kč

	Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	v tom					
		nemocenské	ošetřovné	peněžitá pomoc v mateřství	vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	otcovská poporodní péče	dlouhodobé ošetřovné
Česká republika	45 450 958	31 681 192	2 460 202	10 502 229	6 881	580 439	220 016
Hl. m. Praha	9 177 713	5 082 779	403 501	3 519 608	1 726	140 574	29 525
Středočeský	4 643 095	3 292 025	274 738	994 687	1 072	63 249	17 324
Jihočeský	2 407 481	1 764 823	141 815	455 282	98	27 906	17 556
Plzeňský	2 417 890	1 756 801	147 162	472 679	121	30 018	11 110
Karlovarský	773 753	592 306	44 908	128 002	129	5 175	3 234
Ústecký	2 738 444	2 095 681	159 240	450 964	410	22 200	9 949
Liberecký	1 551 274	1 139 365	93 893	292 698	255	17 645	7 417
Královéhradecký	2 197 966	1 575 981	144 106	437 814	150	28 226	11 689
Pardubický	2 035 190	1 489 086	118 092	390 461	240	26 799	10 512
Vysočina	1 852 311	1 357 114	101 275	352 951	448	25 325	15 197
Jihomoravský	5 082 092	3 444 654	264 277	1 271 290	517	71 397	29 957
Olomoucký	2 391 763	1 786 848	141 353	423 841	396	27 898	11 426
Zlínský	2 645 787	2 001 899	151 205	440 227	186	32 014	20 257
Moravskoslezský	5 536 199	4 301 831	274 635	871 725	1 132	62 013	24 864

Největší část z celkového objemu dávek v Moravskoslezském kraji tvořily dávky nemocenské (77,7 %). Meziročně se snížily o 34,2 milionu Kč (o 0,8 %) na 4 301,8 milionu Kč. Napříč kraji Česka se jednalo o nejvyšší hodnotu podílu, naopak nejnižší podíly nemocenské dávky na celkových výdajích byly zaznamenány v Praze (55,4 %) a Jihomoravském kraji (67,8 %). Pouze v těchto dvou krajích se podíly nacházely pod celorepublikovou hodnotou (69,7 %). Nejvyšší objem výdajů na nemocenské byl vykázán v Praze (5 082,8 milionu Kč), nejnižší

KOMENTÁŘ

v Karlovarském kraji (592,3 milionu Kč), objem v Moravskoslezském kraji zaujal druhou nejvyšší příčku. Meziročně nižší objem nemocenských dávek vykázalo vedle našeho kraje dalších 9 krajů, přičemž nejvýrazněji se objem snížil v hlavním městě Praze (o 13,5 %). Ve zbývajících 4 krajích se objem dávek proti roku 2022 zvýšil – v kraji Zlínském (o 1,8 %), Královéhradeckém (o 1,6 %), Karlovarském (o 0,8 %) a Olomouckém (o 0,1 %).

Rovněž většina dalších dávek nemocenského pojištění zaznamenala v Moravskoslezském kraji meziročně nižší objem výdajů. Jednalo se o vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství (pokles o 29,4 % na 1,1 milionu Kč), ošetřovné (o 8,2 % na 274,6 milionu Kč), peněžitou pomoc v mateřství (o 8,1 % na 871,7 milionu Kč) a otcovskou poporodní péči (o 0,9 % na 62,0 milionu Kč).

Tab. 2 Výdaje na dávky nemocenského pojištění v Moravskoslezském kraji

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

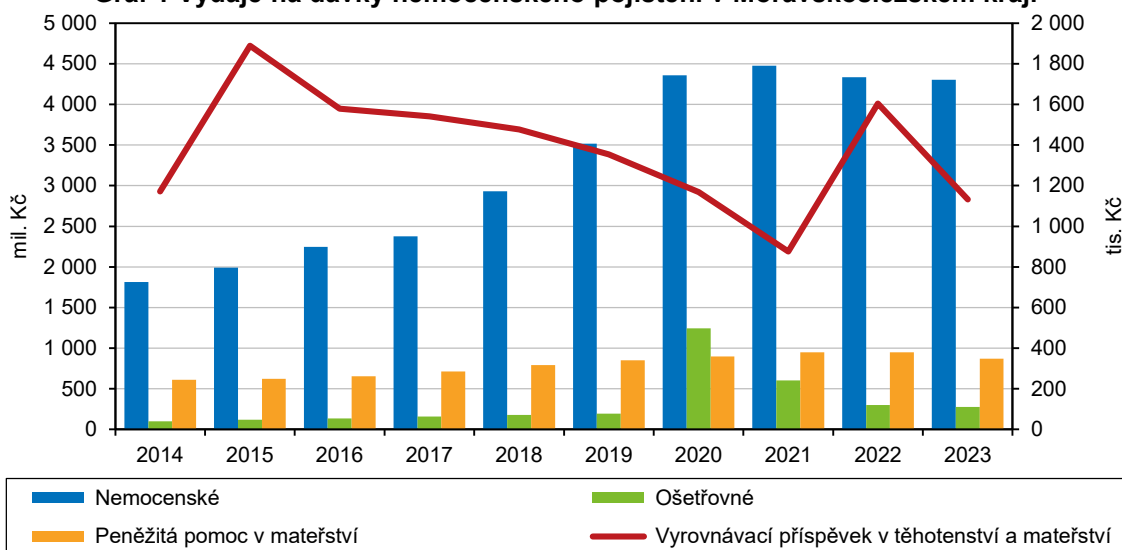
v tis. Kč

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Výdaje celkem	3 930 004	4 604 504	6 543 336	6 076 198	5 672 062	5 536 199
v tom dávky:						
nemocenské	2 931 191	3 518 466	4 360 322	4 475 562	4 336 027	4 301 831
ošetřovné	179 208	194 274	1 242 195	604 043	299 048	274 635
peněžitá pomoc v mateřství	790 620	849 320	896 523	947 928	948 606	871 725
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	1 477	1 354	1 169	876	1 604	1 132
otcovská poporodní péče ¹⁾	24 286	29 689	28 874	31 070	62 604	62 013
dlouhodobé ošetřovné ²⁾	3 222	11 402	14 253	16 719	24 173	24 864

¹⁾ dávka zavedena od 1. 2. 2018

²⁾ dávka zavedena od 1. 6. 2018

Graf 1 Výdaje na dávky nemocenského pojištění v Moravskoslezském kraji

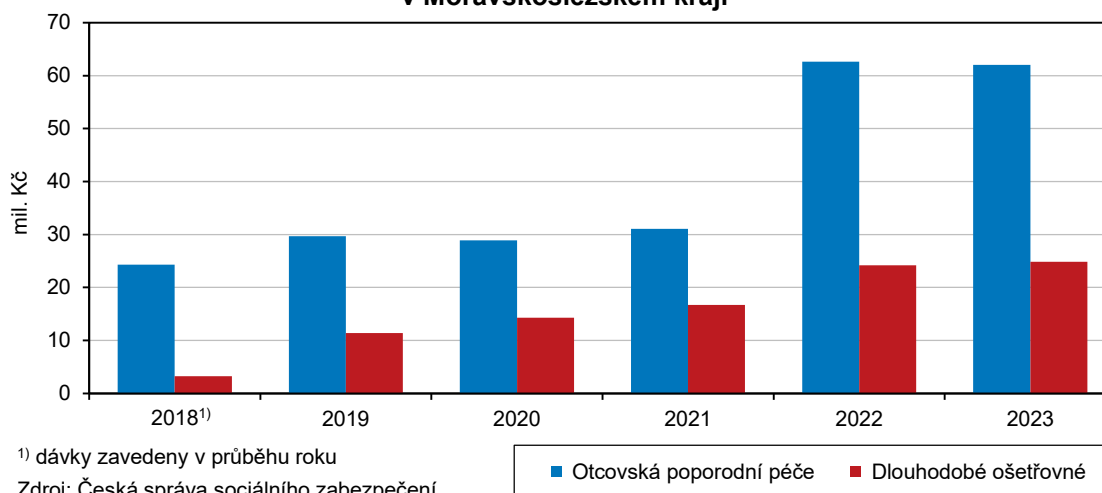
Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

KOMENTÁŘ

Ošetřovné v Moravskoslezském kraji představovalo 5,0 % z celkových výdajů na dávky nemocenského pojištění, napříč kraji se pak tento podíl pohyboval od 4,4 % v hlavním městě Praze po 6,6 % v Královéhradeckém kraji. Nižší meziroční objem ošetřovného zaznamenaly všechny kraje Česka, nejvýrazněji poklesly výdaje v Praze (o 19,5 %), nejméně pak v Olomouckém kraji (o 8,1 %).

Výdaje spojené s dávkou peněžité pomoci v mateřství meziročně poklesly stejně jako v Moravskoslezském kraji také v dalších 12 krajích, největší propad ve výši 13,3 % byl evidován v Pardubickém kraji. Naopak v Královéhradeckém kraji jako jediném se objem těchto výdajů meziročně zvýšil o 5,2 %. Peněžitá pomoc v mateřství se na celkových výdajích na dávky nemocenského pojištění v Moravskoslezském kraji podílela 15,7 %, což v mezikrajším srovnání představovalo nejnižší hodnotu. Největší část z celkových výdajů tato dávka představovala v Praze (38,3 %) a Jihomoravském kraji (25,0 %).

Graf 2 Výdaje na dávky otcovské poporodní péče a dlouhodobé ošetřovné v Moravskoslezském kraji

Objem výdajů na otcovskou poporodní péči se meziročně snížil také v dalších 10 krajích. Největší měrou tato dávka poklesla ve Zlínském kraji (o 7,7 %). Meziročně vyšší objem byl zaznamenán v krajích Plzeňském (o 2,3 %), Středočeském (o 1,6 %) a Pardubickém (o 0,7 %). Na celorepublikové úrovni představovala tato dávka 1,3 % z celkových výdajů na dávky nemocenského pojištění, její zastoupení napříč kraji se pohybovalo v rozmezí od 0,7 % v Karlovarském kraji po 1,5 % v Praze. Podíl v Moravskoslezském kraji činil shodně jako v Libereckém kraji 1,1 % a představoval třetí nejnižší podíl.

Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství se na celkovém objemu výdajů na dávky nemocenského pojištění v našem kraji podílel 0,02 %. Obdobně tomu bylo i v ostatních krajích Česka. Vedle Moravskoslezského kraje tato dávka meziročně poklesla v dalších 9 krajích, nejvíce v kraji Plzeňském (o 72,3 %). Čtyři kraje vykázaly zvýšení jejího objemu – Pardubický (o 110,1 %), Praha (o 54,2 %), Ústecký (o 11,4 %) a Středočeský (o 0,2 %).

KOMENTÁŘ

Jediná dávka, jejíž objem se v Moravskoslezském kraji meziročně navýšil, bylo dlouhodobé ošetřovné (o 2,9 % na 24,9 milionu Kč, tj. 0,4 % z celkových výdajů na dávky). Největší podíl objemu dávek na dlouhodobé ošetřovné na celkových dávkách vykázaly Kraj Vysočina a Zlínský kraj (shodně 0,8 %), naopak nejméně hlavní město Praha (0,3 %). Meziročně vyšší objem na dávky dlouhodobého ošetřovného vykázalo dalších 11 krajů – největší přírůstky byly evidovány v Karlovarském (o 28,3 %) a Libereckém kraji (o 23,5 %). Nárůst v Moravskoslezském kraji byl druhý nejnižší. V případě hlavního města Prahy a Středočeského kraje se objem dávek na dlouhodobé ošetřovné proti roku 2022 snížil, a to o 4,7 %, resp. 6,4 %.

Pozn.: Nemocenské pojištění slouží k pokrytí ztráty příjmů v krátkodobých sociálních událostech (například dočasná pracovní neschopnost z důvodu nemoci nebo úrazu či karantény, ošetřování člena rodiny, těhotenství a mateřství, péče o dítě). Dávkový systém nemocenského pojištění tvoří šest druhů dávek, tj. nemocenské, ošetřovné (do roku 2008 podpora při ošetřování člena rodiny), peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství a od roku 2018 také dávky otcovská poporodní péče (otcovská) a dlouhodobé ošetřovné.

Kontakt:

Patrik Szabo
Krajská správa ČSÚ v Ostravě
Tel.: 595 131 220
E-mail: patrik.szabo@czso.cz